

DECIZIE:

19.06.2014

mun. Chișinău

*Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău având în componența sa:**Președintele ședinței de judecată: Caitaz Svetlana**Judecătorii: Doga Anatolie și Nogai Ala**Cu participarea:**Grefierii: Prozor Cezarina**Translatorului: Uzun Alesea*

Examinând în ședința publică în ordine de apel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM "Firstline" SRL către SRL "Moldagroproduct" privind încasarea sumei în mărime de 479 611, 81 lei.

La cererea de apel depusă de către SRL "Moldagroproduct" împotriva hotărârii judecătorești Ciocana din 20.12.2013, prin care acțiunea a fost admisă integral.

CONSTATĂ:

Reclamantul ÎM "Firstline" SRL la data de 28.06.2013, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către SRL "Moldagroproduct" cu privire la încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 14838 lei 82 bani și cheltuieli de judecare a pricinii în mărime de 14351 lei 39 bani.

În motivarea acțiunii ÎM "Firstline" SRL a invocat că la data de 28 martie 2013 ÎM "Firstline" SRL a vândut marfa pîrtei SRL "Moldagroproduct" conform facturilor fiscale seria BV nr. 5483791 din 28.03.2013 și seria BV nr. 5483792 din 28.03.2013 în sumă totală de 466498,73 lei. Deoarece reclamantul este rezident al Zonei Economice Libere și vânzarea mărfurilor pe restul teritoriul vamal al RM se efectuează conform procedurilor stabilite de legislația vamală a RM, ÎM "Firstline" SRL a perfectat declarația vamală și a eliberat marfă cumpărătorului. Pînă la data de 12.06.2013 ÎM "Firstline" SRL a somat în repetate rînduri pîrtil să achite suma de 466498,73 lei pentru marfa procurată, însă SRL "Moldagroproduct" nu și-a executat obligația. La data de 25.05.2013 reclamantul a expediat oficial reclamația sub nr. 063, în care a solicitat achitarea datoriei și a dobânzii de înfriziere în termen de 10 zile calendaristice, pîrta nu și-a onorat nici de această dată obligația. Astfel, ÎM "Firstline" SRL a solicitat încasarea de la pîrta SRL "Moldagroproduct" suma de 466498, 73 lei în calitate de datorie, suma de 13113,08 lei în calitate de dobîndă și taxa de stat în cuantum de 14388,35 lei.

La data de 16 decembrie 2013 reclamantul ÎM "Firstline" SRL a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor, indicînd că în perioada 04.07.2013-23.07.2013 pîrta a achitat datoria în sumă de - 463541,22 lei. Astfel, reclamantul și-a micșorat pretențiile, solicitînd încasarea din contul pîrtei SRL "Moldagroproduct" dobînda de înfriziere în sumă de 14838,82 lei și taxa de stat în cuantum de 14351 lei 39 bani.

Prin hotărârea judecătorești Ciocana din 20.12.2013 acțiunea a fost admisă integral.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, SRL "Moldagroproduct" a depus cererea de apel împotriva acesteia, prin care și-a exprimat dezacordul cu hotărîrea instanței de fond, solicitînd admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii primei instanțe și remiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea cererii de apel SRL "Moldagroproduct" a invocat următoarele:

- Consideră că instanța de fond ilegal a emis hotărîrea prin care a admis acțiunea în mod integral.
- La fel a invocat că, SRL "Moldagroproduct" nu are în prezent nici o datorie față de SRL "Firstline", or acest fapt apelantul îl probează prin actul de verificare a decontărilor reciproce din 23 iulie 2013. Prin urmare, pretenția SRL "Firstline" înaintată către SRL "Moldagroproduct" privind încasarea datoriei în sumă de 466498,73 lei este una nefondată.
- În ceea ce privește dobînda de înfriziere solicitată de intimat potrivit calculului anexat la cererea de chemare în judecată și care vizează perioada 28 martie 2013 - 12 iunie 2013, se consemnează că acesta este unul eronat, or întîi de toate este de menționat că între apelant și intimat a existat o înțelegere potrivit căreia datoria va fi achitată în trei rate pînă la 26 aprilie 2013, fapt care rezultă din scrisoarea SRL "Moldagroproduct" nr. 134-03 din 28 martie 2013 și

scrisoarea SRL „Firstline” nr.048 din 17 aprilie 2013. Deci, intimatul nu poate pretinde dobânzi de întârziere din data de 28 martie 2013.

- De asemenea, se mai menționează și faptul că acest calcul este unul eronat reieșind din considerentul că se pune la baza sa pe întreaga perioadă de referință o rată de bază a Băncii Naționale a Moldovei (BXM) aplicată la principalele operațiuni de politică monetară pe termen scurt de 4.5 la sută anual, or la data de 29 aprilie 2013 BNM stabilise această rată la cota de 3.5 la sută anual, iar dobânda de întârziere calculată în conformitate cu prevederile art. 619 din Codul civil nu avea cum să fie de 13.5% anual.
- Așadar, pe lângă faptul că pretinderea unei dobânzi de întârziere de apelant în sumă de 13113,08 lei este neîntemeiată, calculul care este pus la baza acesteia prezintă mai multe erori.
- Drept concluzie a raționamentelor expuse mai sus, SRL „Moldagroproduct” consideră nefondată inclusiv cerința de încasare a taxei de stat în sumă de 14388,35 lei.
- Se menționează că la momentul înaintării prezentei acțiuni între apelant și intimat existau mai multe obligații reciproce. Așa spre exemplu, SRL „Firstline” datora SRL „Moldagroproduct” marfă (sau suma de bani pentru clișee plătită în avans) în sumă de 1 500 euro, fapt confirmat prin scrisoarea SRL „Firstline” nr. 057 din 8 mai 2013 și scrisoarea SRL „Moldagroproduct” nr.231-1 din 3 iunie 2013.
- La data de 5 iulie 2013, când prezentei acțiuni nu i se dădu-se curs, SRL „Moldagroproduct” deja începuse achitățile față de SRL „Firstline”. La data de 25 iulie 2013, când „Moldagroproduct” SRL a primit de la Judecătoria sectorului Ciocana încheierea din 05.07.2014, atunci „Moldagroproduct” SRL a aflat pentru prima dată de cerere de chemare în judecată depusă de către I.M. „Firstline” S.R.L., datoria Companiei „Moldagroproduct” SRL către Î.M. „Firstline” S.R.L. deja lipsea.
- SRL „Moldagroproduct” urma să înainteze în prezentul proces o cerere reconvențională către SRL „Firstline” în ceea ce privește creanța de 1 500 euro, însă la demersul avocatului apelantului în acest sens de a se acorda un termen pentru a pregăti o asemenea acțiune reconvențională, instanța de fond a refuzat și a examinat în acea zi cauza în fond, dispunând încheierea dezbaterilor judiciare.
- Astfel, SRL „Firstline” a adresat prezenta acțiune nefondată în plin proces de negocieri cu SRL „Moldagroproduct” și în consecință nu poate pretinde de la apelant restituirea cheltuielilor legate de achitarea taxei de stat.

În ședința de apel, reprezentantul apelantului SRL „Moldagroproduct” – Glotcov Ghenadie a susținut cererea de apel și a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii cu transmiterea dosarului civil spre rejudecare în instanța de fond.

În ședința de apel, reprezentantul intimatului SRL „Firstline” – Clipa Igor nu a susținut cererea de apel și a solicitat respingerea acesteia, cu menținerea hotărârii primei instanțe ca fiind legală și întemeiată.

Examinând cererea de apel, verificând materialele cauzei, Colegiul Civil consideră că, apelul declarat de către SRL „Moldagroproduct” urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente:

Colegiul civil a constatat că, în virtutea prevederilor art.362 CPC RM cererea de apel este depusă de către SRL „Moldagroproduct” în termen, din ce considerente urmează a fi examinată.

Conform art. 385 alin.1 lit. (a) CPC, instanța de apel după ce judecă apelul este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Colegiul civil consideră că, instanța de fond a examinat cauza dată în conformitate cu legislația în vigoare, a dat o apreciere corectă și justă circumstanțelor cauzei, probelor administrate și a emis o hotărâre legală și întemeiată.

Obiectul litigiului în cauză constituie încasarea datoriei, dobânzii de întârziere în temeiul contractului de vânzare-cumpărare a mărfurilor.

Colegiul civil cu certitudine a constatat că, între ÎM „Firstline” SRL și pârta „Moldagroproduct” SRL s-au întemeiat raporturi juridice civile de vânzare-cumpărare.

Prin urmare, potrivit facturilor fiscale seria BV nr. 5483791 din 28.03.2013 (f.d. 5) și seria BV nr. 5483792 din 28.03.2013 (f.d. 6) din 28.03.2013 SRL „Moldagroproduct” urmînd să achite intimatului pentru marfa livrată suma de 466498,73 lei.

Însă, apelantul SRL „Moldagroproduct” nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale la timp și nu a achitat prețul mărfii livrate la data de 28.03.2013. Din considerentele menționate, intimatul SRL „Firstline” a somat de repetate ori apelantul pentru ca acesta să achite datoria de 466498,73 lei, însă „Moldagroproduct” SRL nu și-a onorat obligația de a achita prețul mărfurilor livrate.

Astfel, Colegiul civil a constatat că, SRL „Firstline” la data de 28.06.2013 a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată pentru încasarea forțată a sumelor de bani din contul debitorului.

În acest context, Colegiul civil atrage atenția asupra faptului că, la data de 16 decembrie 2013, intimatul ÎM „Firstline” SRL în instanța de fond a înaintat o cerere de micșorarea a pretențiilor, invocînd faptul că în perioada 04.07.2013-23.07.2013 apelantul a achitat datoria în sumă de 463541,22 lei, și respectiv intimatul și-a retras pretenția de încasare a datoriei și a menținut doar pretențiile de încasare a dobânzii de întârziere în mărime de 14838 lei 82 bani și cheltuieli de judecare a pricinii în mărime de 14351 lei 39 bani.

Reieșind din cele constatate, Colegiul civil cu certitudine atestă că, instanța de fond absolut corect și întemeiat a dispus încasarea din contul apelantului SRL „Moldagroproduct” în beneficiul ÎM „Firstline” SRL a sumei dobânzii de întârziere în mărime de 14838, 82 lei și a taxei de stat în mărime de 14351, 39 lei.

Întru susținerea poziției, Colegiul civil reține prevederile art. 753 al Codului civil alin. (1), potrivit căruia, prin contractul de vânzare- cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

În același timp, potrivit art. 602 Cod civil alin. (1), în cazul în care nu execută obligația, debitorul este ținut să-l despăgubească pe creditor pentru prejudiciul cauzat astfel dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. (2) Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă. (3) Repararea prejudiciului cauzat prin întârziere sau prin o altă executare necorespunzătoare a obligației nu-l eliberează pe debitor de executarea obligației în natură, cu excepția cazurilor cînd, datorită unor circumstanțe obiective, creditorul pierde interesul pentru executare. (4) Dreptul creditorului de a cere despăgubiri în locul prestației se exercită în condițiile suplimentare de la art.609. Creditorul poate cere despăgubiri pentru întârzierea executării obligației doar în condițiile menționate anterior.

Privit prevederilor art. 619 (1) Obligațiilor pecuniare li se aplică dobînzii pe perioada înțîrzirii. Dobînda de înțîzire reprezintă 5% peste rata dobînzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Este admisă proba unui prejudiciu mai redus. (2) În cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobînda este de 9% peste rata dobînzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Prin urmare, dat fiind faptul că apelantul nu a executat în termen obligația contractuală, nu a achitat datoria la scadența stabilită, iar intimatul SRL "Firstline" a respectat procedura punerii în înțîzire a debitorului prin prisma art. 617 al Codului civil, ceea ce se confirmă prin reclamația expediată în adresa apelantului (f.d.8), fiind recepționată la data de 28.05.2013 (f.d.9), Colegiul civil ajunge cert la concluzia că SRL "Firstline" este în drept să pretindă la încasarea prejudiciului de neexecutare a obligației sub formă de dobînda de înțîzire.

În ceea ce privește calculul dobînzii de înțîzire, Colegiul civil reține că, formula de calcul a fost aplicată în conformitate cu pct. 17 din Hotărîrea Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 24.12.2010 " privind aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin înțîzirea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, cu excepția celor izvorîte din contractul de credit bancar sau împrumut", și anume suma datorată se înmulțește cu rata de bază a BNM (stabilită prin hotărîrile sale periodice), la care se adaugă 9 % (deoarece nu este consumator, conform cu art. 919, alin. (2) din Codul Civil al RM) unde suma obținută se împarte la 365 zile, apoi se înmulțește cu numărul de zile, care constituie perioada de înțîzire.

În această ordine de idei, Colegiul civil va aprecia ca absolut neîntemeiate și nefondate argumentele apelantului precum că calculul dobînzii de înțîzire este unul eronat.

La fel, Colegiul civil consideră că și taxa de stat a fost corect și just încasată în sumă de 14351, 39 lei din contul apelantului SRL "Moldagroproduct" în beneficiul SRL "Firstline", anume potrivit bonului de plată anexat la depunerea cererii de chemare în judecată (f.d.2).

În acest context, Colegiul civil ține să precizeze că apelantul a achitat datoria integral anume după depunerea cererii de chemare în judecată, încălcînd astfel atît termenul stabilit în contract, cît și termenul stabilit de intimat prin reclamația expediată.

Prin urmare, dat fiind faptul că suma datoriei s-a dovedit a fi întemeiată, care însă a fost recunoscută și achitată de apelant în cadrul dezbaterilor judiciare, și la care, respectiv a renunțat intimatul, taxa de stat totuși urmează a fi restituită la SRL "Firstline" în mărimea care a fost achitată inițial, la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărime de 14351, 39 lei.

Colegiul civil va aprecia ca fiind unele declarative, fără suport legal și înjuste argumentele apelantului formulate în acest sens.

În același timp, Colegiul civil reține că apelantul nu a formulat nici un argument plauzibil ce ar constitui drept temei în virtutea art. 385, lit. d) CPC al RM la remiterea dosarului civil spre rejudecare în prima instanță.

Reieșind din cele elucidate și enunțate mai sus, analizînd materialele anexate la dosar, elucidînd circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, Colegiul civil consideră că argumentele expuse în cererea de apel de către SRL "Moldagroproduct" sunt neîntemeiate, neprobate, declarative și nejustificate, din ce motive urmează a fi respinse, cu menținerea hotărîrii judecătorei Ciocana din 20.12.2013, prin care acțiunea a fost admisă.

În conformitate cu art.385-390 CPC Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău,

DECIDE:

Cererea de apel depusă de SRL "Moldagroproduct" - se respinge, cu menținerea hotărîrii judecătorei Ciocana din 20.12.2013, prin care acțiunea a fost admisă.

Decizia este definitivă dar cu drept de atac în ordine de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de zile.

Președintele ședinței:

S.Caitaz

Judecătorii:

A.Doga

A.Nogai